

ОЛЕНА ІЛЬЧЕНКО

(Полтава)

СУЧАСНИЙ СТАН БЛАГОДІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЖІНОК В ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ У КОНТЕКСТІ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ НА 2012-2021 РОКИ

Обґрунтовано і проаналізовано системно-структурну організацію благодійної діяльності жінок ХХІ століття в руслі виконання завдань «Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки». З'ясовано мету, завдання, принципи, основні види і форми організації благодійності жінок в освітній галузі. Зроблено висновок, що в сучасних умовах входження України до світового освітнього простору саме благодійність як суспільно-громадська, соціально-економічна та професійно налагоджена функція має стати важливим засобом розвитку національної галузі освіти.

***Ключові слова:** благодійна діяльність жінок в освіті, системно-структурна організація жіночої благодійності, освітня галузь, «Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки».*

Як зазначається в Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки, «... система освіти має формуватись адекватно сучасним інтеграційним і глобалізаційним процесам, вимогам переходу до постіндустріальної цивілізації, чим має забезпечити стійкий рух і розвиток України в першій половині ХХІ століття, інтегрування національної системи освіти у європейський і світовий освітній простір» [2, с. 87]. У цьому ж документі ключовими напрямками державної освітньої політики з-поміж інших на сьогодні визначено: реформування системи освіти на основі філософії «людиноцентризму» як стратегії національної освіти; оновлення законодавчо-нормативної бази системи освіти, адекватної вимогам часу; створення і забезпечення можливостей для реалізації різноманітних освітніх моделей, навчальних закладів різних типів і форм власності, різноманітних форм та засобів отримання освіти; забезпечення доступності та неперервності освіти впродовж життя; формування здоров'язбережливих середовищ, екологізації освіти; розвиток наукової та інноваційної діяльності в освіті, підвищення якості освіти на інноваційній основі; інформатизація освіти, удосконалення бібліотечного та інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки; підвищення соціального статусу педагогів; створення сучасної матеріально-технічної бази системи освіти тощо [2, с. 87].

Ефективна реалізація цих та інших напрямів модернізації змісту освіти на сьогодні потребує капітальних фінансових вкладень з боку як державних, так і недержавних структур, адже на тлі позитивних соціальних зрушень (демократизація, гуманізація, євроінтеграція суспільства) відчутним є: а) критичний стан фінансово-економічного, матеріально-технічного, навчально-методич-

ного та інформаційного забезпечення освітніх установ; б) слабка мотивація суспільства та бізнесових структур до інвестицій в освітню галузь; в) низький рівень оплати роботи працівників освіти і науки; г) невисокий соціальний статус педагогів; д) наявність в системі освіти фактів корупції, неефективного та безпідставного використання фінансових і матеріальних ресурсів, позазаконного «розбазарювання» будівель та приміщень навчальних закладів й ін. З цих та інших причин нинішній рівень розвитку освіти в Україні не дає їй змоги повною мірою виконувати «функцію ключового ресурсу соціально-економічного розвитку країни і підвищення добробуту громадян» [2, с. 89]; відповідно й престижність освіти і науки в суспільстві залишається на низькому рівні.

У зв'язку з цим сучасна економіка освіти покликана «створити сталі передумови для розвитку усіх напрямів галузі з метою формування високого освітнього рівня народу України» [1, с. 13]. Тож основними завданнями державної політики щодо покращення економічного стану сучасної галузі освіти, сформульованими в Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки та Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті [1, с. 13; 2, с. 103], є: 1) визначення фінансування освіти як пріоритетного напрямку державних видатків; 2) оптимальне і цільове використання переваг ринкової економіки і сучасних технологій для досягнення інноваційного розвитку освіти та виконання її основних функцій; 3) розробка альтернативних механізмів фінансування підготовки у вищій школі; 4) формування багатоканальної системи фінансового забезпечення освіти через запровадження систем субсидій, грантів, кредитів, їхнього поєднання та диференціації у розрізі категорій отримувачів цих коштів (їх соціальний стан, стан здоров'я, згода на відпрацювання після закінчення навчання тощо); 5) всебічне стимулювання інвестицій юридичних і фізичних осіб у розвиток освіти; 6) запровадження фінансування вищих навчальних закладів за контрактами з чітким визначенням конкретних результатів діяльності після закінчення терміну фінансування; 7) фінансування дослідницьких університетів за рахунок грантів з визначеними кінцевими результатами, відповідальністю за якість виконання; 8) упровадження корпоративного зв'язку вищих навчальних закладів першого/другого рівня акредитації з роботодавцями на основі двосторонніх угод; 9) визначення обсягів фінансування підготовки фахівців з вищою освітою за державним замовленням із державного бюджету; 10) визначення нормативів платних освітніх послуг; 11) визначення пріоритетних напрямів фінансування освіти і концентрація фінансових ресурсів для їх реалізації; 12) забезпечення ефективності використання коштів на функціонування й розвиток освіти.

Як бачимо, виконання поставлених завдань щодо покращення економіки освітньої галузі передусім покладається на державу, яка регулює і контролює ці процеси, проте ефективність їх здійснення залежить від інтегрування зусиль держави із громадськістю та бізнесовими структурами, які надають можливість розвитку суспільних ініціатив щодо фінансової та матеріальної підтримки освітньої галузі. У зв'язку з цим уважаємо, що одним із дієвих механізмів фінансування освіти, який об'єднує тріаду «державо-громадськість-бізнес», сьогодні є благодійна діяльність і, зокрема, благодійна діяльність жінок як добровільна, соціально-економічна, гендерно зорієнтована, професійно налагоджена сила.

Узагальнення результатів наукових пошуків дозволило в сучасній структурі організації благодійної діяльності жінок виділити наступні її конститу-

тивні чинники: 1) правовий; 2) духовно-моральний; 3) чинник практичної доступності / спроможності суб'єктів благодійності. Розглянемо зміст кожного чинника докладніше.

Правовий чинник (державно-правові передумови) розглядаємо як чинне в країні законодавство, яке забезпечує здійснення благодійної діяльності в межах юридично-правового поля. Через свої законодавчі акти та інші нормативні документи держава, шляхом встановлення загальнообов'язкових правил (норм), ініціює, узгоджує, регулює, контролює благодійну діяльність. Державно-правові передумови закладають підґрунття для найбільш ефективної та повноцінної організації і функціонування сфери благодійної підтримки. Правове забезпечення цієї галузі носить адміністративно-владний характер і залежить від політики держави в сфері благодійності, а також від рівня розвитку й стану демократії в даний історичний момент.

З позицій гендерної політики в сучасній Україні, жінки і чоловіки мають рівні умови в реалізації своїх прав і свобод в суспільно-політичному, соціально-економічному та духовно-культурному розвитку. Благодійна діяльність, як сфера суспільно-громадської активності, як невід'ємний складник соціального середовища публічного простору, доступна обом статям. Тож правовий чинник (у цьому полягає його універсальність) забезпечує рівність прав і свобод загальної участі в благодійній діяльності як жінок, так і чоловіків.

Духовно-моральний чинник (особистісно-мотиваційні передумови) – це внутрішня духовна та моральна переконаність, готовність і, у певному сенсі, потреба людини до здійснення свідомої благодійної діяльності. Духовно-моральний чинник, на відміну від правового, який у масштабах держави має обов'язково-примусовий характер закону, за своєю природою є особистісно-суб'єктивним, і являє собою «надбання» окремої людини. Такі чесноти, як духовність, милосердя, жертвовність, співчуття, любов до ближнього, які є мотиваційною передумовою благодійної діяльності, не можна в людині «вкоренити» примусово. Їх людина набуває через виховання, віру, формування світоглядної позиції, становлення власної аксіосфери. Тож духовно-моральний чинник забезпечує потенційну можливість кожного здійснювати благодійну діяльність.

У ході дослідження нами з'ясовано, що особистісно-мотиваційні передумови благодійності є більш суттєвими, впливовими і мотивованими для жінок, ніж для чоловіків. Передусім це пов'язано з особливостями анатомо-фізіологічних показників, специфічністю психічних процесів, які зумовлюють відмінність почуттєвої, емоційної, вольової сфери жінок, котрі за своєю природою є емоційнішими, чутливішими, жертовнішими, ніж чоловіки.

Чинник практичної доступності / спроможності суб'єктів благодійності (матеріально-діяльнісні передумови) – це приватні ресурси (фінансові, майнові, інформаційні, технічні, інтелектуальні, ресурси часу та ін.) людини, які вона має можливість добровільно використати для здійснення благодійної діяльності. Чинник практичної доступності / спроможності має особистісно-діяльнісний характер, оскільки створює передумови для надання допомоги не лише грошовими та матеріальними засобами, а й особистим співробітництвом благодійників. Він забезпечує рівність можливостей і шансів як жінок, так і чоловіків у фактичних умовах розподілу й використання соціальних, економічних та культурних ресурсів і цінностей, які кожен з них може використати (пожертвувати) на благодійні цілі.

Отже, як бачимо, у своєму оптимальному поєднанні і взаємозв'язку названі чинники забезпечують ефективне функціонування і розвиток процесу благодійної діяльності в освіті (в якості суб'єктів благодійності на паритетних заходах можуть виступати як жінки, так і чоловіки). Зрозуміло, що в системі виділених чинників організації благодійності, визначальним є правовий. Адже, передусім держава через свої правові, соціальні, освітні, фінансово-економічні та ін. інституції прямо чи опосередковано впливає на формування духовно-морального чинника (внутрішня сфера людини) і чинника практичної доступності (спроможність людини) бути суб'єктом благодійності. Егалітарна ж правова політика, «... не заперечуючи особливостей кожної статі, не зводячи до уподібнення «нижчої» (жіночої) до вищої (чоловічої) статей, веде до рівного розподілу економічних, політичних, соціальних та інших можливостей і ресурсів» [3, с. 294], стає «... гарантією для утвердження і функціонування здобутої рівності» [3, с. 294]. Загалом вважаємо, що порушення або недотримання хоча б одного з названих трьох чинників призводить до унеможливлення / призупинення або протизаконності благодійної діяльності в освітній галузі.

Зважаючи на те, що сучасна освіта – це «стратегічний ресурс соціально-економічного, культурного і духовного розвитку суспільства, поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення міжнародного авторитету і формування позитивного іміджу нашої держави, створення умов для самореалізації кожної особистості» [2, с. 86], як мету благодійної діяльності жінок нами визначено сприяння розвитку національної освітньої галузі в умовах інтеграції України до європейського та світового простору; модернізацію вітчизняного досвіду жіночої благодійності в контексті передових технологій і стандартів світових благодійних ініціатив, їхніх процесуально-організаційних підходів, акцентуацій проблем та володіння загальнолюдською культурою благодійності.

Сформульована мета благодійності жінок реалізується через систему завдань, які визначено нами в руслі стратегічних напрямів розвитку освіти, виділених у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки:

1) сприяти піднесенню рівня освітньої підготовки відповідно до європейських стандартів якості освіти зі збереженням самобутньої культури і традицій українського народу;

2) підтримати підготовку людей високої освіченості і культури, кваліфікованих спеціалістів, здатних до творчої праці і професійного розвитку;

3) сприяти модернізації навчально-виховного процесу з урахуванням сучасних досягнень науки, педагогічної теорії, соціальної практики, техніки і технологій;

4) підтримати професійне зростання педагогічних та науково-педагогічних кадрів;

5) надати допомогу в організації різноманітних типів і видів навчальних закладів, сприяти академічній мобільності учителів і викладачів, учнів та студентів;

6) забезпечити виховання підростаючого покоління, здатного протистояти проявам бездуховності і аморальності;

7) соціально і матеріально підтримати дітей та підлітків із малозабезпечених і незабезпечених родин, а також обдарованих і талановитих дітей та підлітків, які не мають належних коштів для одержання вищої освіти і можливостей займатися науковою, дослідницькою або творчою діяльністю;

8) пропагувати здобутки благодійної діяльності жінок в освіті серед широкого загалу;

9) удосконалювати існуючі та здійснювати пошук нових форм, технологій і методик благодійної практики жінок в освіті сучасної України.

У зв'язку з цим головними функціями благодійної діяльності жінок в освіті України XXI ст. нами визначено:

– *аксіологічну* (формування духовно-моральних ціннісних орієнтирів людини, виховання осердя її внутрішньої потреби і переконань творити добро на засадах милосердя і гуманності);

– *освітню* (забезпечення розвитку національної галузі освіти в умовах інтеграції українського суспільства в європейський та світовий освітній простір);

– *соціально-економічну* (економічний розвиток країни, підвищення добробуту громадян, покращення матеріального становища дітей та підлітків із найменш соціально захищених сімей);

– *маркетингово-інвестиційну* (вивчення ринку благодійних послуг і потреб; пошук потенційних інвесторів з метою залучення їх до благодійної діяльності);

– *соціальну* (соціальний захист, забезпечення і підтримка дітей та молоді із неблагополучних сімей з метою забезпечення належного рівня освіти і виховання та обдарованих школярів, які не мають належних коштів для отримання вищої освіти або занять науковою діяльністю);

– *соціально-регулювальну* (регулювання стратифікаційних процесів суспільства між бідними та багатими, жінками і чоловіками щодо рівних прав і можливостей одержання освіти);

– *громадсько-політичну* (забезпечення розбудови і розвитку демократичного, громадянського, правового суспільства на засадах егалітаризму і гендерної рівності; вплив громадськості на владу щодо удосконалення законодавчої бази благодійності, розробки й упровадження державних програм її розвитку і підтримки).

Серед принципів, на які має спиратися благодійна діяльність жінок в освіті XXI ст., ми виділяємо дві групи принципів. Першу групу становлять головні теоретичні положення, які є основоположними і визначальними при організації цієї роботи. У комплексі вони закладають теоретичне підґрунття благодійній діяльності, що різнить її від інших видів соціальної практики. Це принципи: 1) добровільності; 2) безкорисності; 3) гуманності; 4) кордоцентризму; 5) любові до ближнього; 6) милосердності; 7) терпимості. Названі «*класичні*» принципи благодійної діяльності з'явилися за часів появи людини як соціальної істоти, адже саме людині, на відміну від тваринного світу, притаманні почуття, емоції, душевні хвилювання, які є рушійною силою милосердних, добродійних справ. Основоположні засади жіночої благодійності з її розвитком та еволюціонуванням доповнювалися теоретичними положеннями благодійності, які привнесло XIX – поч. XX ст., й остаточно викристалізувалися у XXI ст. Умовно відносимо їх до другої групи принципів, які можна вважати «*набутими*», тобто такими, що з'явилися у процесі історичного розвитку й еволюціонування благодійності, та відповідають певній соціальній формації і часу. Серед них:

Принцип «законності» благодійної діяльності, що реалізується через державне регулювання, заохочення і контроль благодійних ініціатив жінок в освіті; удосконалення відповідної нормативної бази, створення правових гарантій

для вільного функціонування і розвитку жіночої благодійності в освіті; захист, передбачених законодавством України, прав та інтересів жінок як суб'єктів благодійної діяльності; моральну та матеріальну підтримку державою благодійників через систему податкових пільг та інших засобів заохочення; визначення пріоритетних напрямів і розробку спеціальних програм у сфері благодійності.

Принцип підзвітності та прозорості у використанні коштів на фінансування освіти полягає у наявності відповідних відносин між організаторами і виконавцями благодійної діяльності, за якими організатори мають повноваження перевіряти діяльність виконавців, які, у свою чергу, зобов'язані створювати необхідні можливості для таких перевірок і звітувати про свою діяльність; а також у постійному моніторингу ефективності благодійності жінок в освіті.

Принцип адресності і цільового використання бюджетних коштів полягає у використанні фінансів на конкретні категорії дітей та підлітків, які потребують допомоги, у визначенні чіткої мети і напрямів використання цієї допомоги.

Принцип професіоналізації та інноваційності жіночої благодійності полягає у переході від традиційних форм благодійності до соціального інвестування, формуванні експертного середовища щодо розробки та оцінки благодійних проєктів, обґрунтуванні інноваційних технологій і методик благодійної діяльності жінок в освіті, використанні системного підходу у здійсненні благодійності, вимірюванні її результативності та ефективності.

Принцип рівних прав і можливостей бути суб'єктом благодійної діяльності незалежно від статі, віку, релігійного віросповідання, майнового статку, етнічної приналежності, політичних уподобань тощо.

Принцип «науковості» жіночої благодійності в освіті полягає в розробці її концептуальних засад, теоретичному обґрунтуванні інноваційних форм, видів і стандартів, створенні нових технологій.

Принцип інформаційного забезпечення благодійної діяльності жінок в освіті реалізується через наявність власної інформаційної інфраструктури (телебачення, радіо, преса, Інтернет, мережеві ЗМІ, дистанційні програми й ін.), розробку нових шляхів інформаційної комунікації з громадськістю, залучення інноваційних інформаційних технологій до сектору благодійності жінок в освіті.

У ході дослідження встановлено, що жінки як суб'єкти (ініціаторки, організаторки, учасниці) благодійної діяльності в сучасній освіті є представницями різного віку, професій, національності, релігійних віросповідань, політичних уподобань. Вони входять до складу громадських організацій, політичних партій, педагогічних колективів шкіл та вищих навчальних закладів, інших колективів підприємств і організацій; є представницями бізнесового сектору, шоу-бізнесу, відомими спортсменками, акторками, телеведучими тощо. Діапазон їхніх проявів благодійності в освіті є досить широким: від великих фінансових внесків до одноразових приватних пожертвувань і благодійних акцій; від заснування благодійних організацій регіонального, всеукраїнського або міжнародного рівня до виконання обов'язків волонтера або організатора чи менеджера благодійних проєктів і програм. Як учасниці благодійних організацій та фондів жінки можуть обіймати високі посади засновника, президента, віце-президента; генерального, виконавчого, фінансового директора; бути головами і членами правління, головами і членами наглядових рад; бути ке-

рівниками, організаторами, менеджерами і учасниками благодійних проектів і програм; бути волонтерами і учасниками благодійних організацій тощо.

У відповідності до пункту 1 статті 61 Закону України «Про Освіту», фінансування державних навчальних закладів та установ, організацій, підприємств системи освіти здійснюється за рахунок коштів відповідних бюджетів, коштів галузей народного господарства, державних підприємств і організацій, а також додаткових джерел фінансування. Пунктом 4 статті 61 цього Закону визначено перелік джерел фінансування навчальних закладів, із-поміж яких: добровільні грошові внески, матеріальні цінності, одержані від підприємств, установ, організацій, окремих громадян, інші кошти тощо.

Зазначений перелік можна розширити й іншими видами та формами благодійної допомоги, додавши до нього альтернативні матеріальні ресурси, які надають благодійні організації у формі грантів, стипендій, членських внесків; добровільну волонтерську працю; безпосередню допомогу особистою працею чи послугами (збір благодійних пожертв, безкоштовне читання лекцій, надання відповідних консультацій, психологічної підтримки, передача на благодійні цілі результатів своєї особистої діяльності в галузі науки, літератури, мистецтва, спорту тощо).

Виходячи з джерел фінансування і стратегій діяльності, благодійні організації, в роботі яких активну участь беруть жінки, поділяють на фонди громад, корпоративні, приватні та операційні фонди. Фонди громад здебільшого мають довічне існування, до них надходять кошти, які члени громади надають на реалізацію певної благодійної мети. Зазвичай ці фонди не розробляють самостійних благодійних проектів, вони обирають громадську чи благодійну організацію, яка і здійснює реалізацію певного проекту, спрямованого на благо громади, в якій діє фонд. Корпоративна благодійність являє собою благодійну діяльність бізнес-компаній, які частку свого прибутку скеровують на фінансування соціальних програм і проектів, зокрема освітніх. Свої ресурси корпоративні фонди розподіляють на благодійні програми, грантові проекти, стипендії, які надаються в рамках довгострокових програм тощо.

Приватні благодійні фонди – це благодійні організації, засновниками яких є заможні люди та / або їхні сім'ї. За такою моделлю організації благодійного фонду засновник надає значну суму свого капіталу або доходів до фонду, і, як правило, дає організації своє ім'я. Фінансовою основою таких об'єднань є ендаумент – сума коштів, яка один раз видається засновником (вкладається до банку або інвестується), а відсоток від неї іде на реалізацію благодійних проектів і програм. Основними формами надання благодійної допомоги і підтримки в освітній галузі такими фондами є: гранти, що надаються на реалізацію проектів окремих благодійних організацій (виділяються на основі відкритого конкурсу або через наглядову раду, яка обирає кращі проекти); індивідуальні гранти ученим, дослідникам; стипендії тощо.

Операційні фонди – це благодійні організації, які спрямовують свій капітал не на підтримку благодійних ініціатив інших організацій, а розробляють власні благодійні проекти і програми, які власне й реалізують. Фінансуються благодійні фонди за рахунок інших донорських організацій.

У якості об'єктів благодійної діяльності жінок в освіті сучасної України ми розглядаємо конкретні освітні інституції (дошкільні, загальноосвітні, позашкільні, професійно-технічні, спеціалізовані, вищі навчальні заклади) та певні категорії дітей і молоді, до яких відносимо: а) дітей та підлітків із малозабез-

печених і незабезпечених родин, б) дітей-сиріт і напівсиріт; в) обдарованих і талановитих дітей та підлітків, які не мають належних коштів для одержання відповідної освіти і подальшого інтелектуального розвитку, в) дітей та підлітків із особливими потребами.

Вивчення статей ЗУ «Про благодійну діяльність та благодійні організації», дослідження стратегічних напрямів роботи відомих благодійних організацій і фондів, аналіз благодійних проектів і програм у сфері освіти дало можливість виділити такі домінуючі види і форми благодійної діяльності жінок в освітній галузі України XXI ст.:

– *фінансовий* (грошова допомога у формі гранту, субсидій, добровільної пожертви (одноразова чи систематична); взяття на себе витрат щодо повного або часткового утримання об'єкта благодійної допомоги; фінансування конкретних цільових освітніх проектів і програм; надання стипендій та ін.);

– *майновий* (одноразова чи систематична матеріальна допомога, безоплатна передача майна та/або майнових прав у постійне користування або у власність, безоплатна передача доходів від майна, дарування або дозвіл на безоплатне (пільгове) використання об'єктів власності та ін.);

– *організаційно-діяльнісний* (заснування благодійних організацій, фондів, спілок, товариств; організація і проведення благодійних акцій (фестивали, аукціони, марафони, тури, негрошові лотереї, конкурси, вистави, концерти, виставки, конференції, семінари); організація спеціальних фондів для фінансування освітніх проектів і програм; заснування освітніх грантів; організація стипендіальних фондів; безоплатна інформаційна підтримка благодійних заходів, зокрема через ЗМІ та ін.);

– *особистісно-діяльнісний* (надання безпосередньої допомоги особистою працею (збір благодійних пожертв, читання лекцій, проведення або участь у концертах, турах, марафонах; робота волонтерів), послугами (організаційні, консультаційні, експертні) або делегуванням прав (передача для благодійних цілей результатів своєї особистої діяльності в галузі науки, літератури, мистецтва, спорту тощо).

Отже, зважаючи на прогресивно-прогностичний потенціал жіночої благодійності, вважаємо, що в сучасних умовах входження України до світового освітнього простору саме благодійність як суспільно-громадська, соціально-економічна та професійно налагоджена функція (поряд із державними програмами підтримки) має стати важливим засобом розбудови і розвитку національної галузі освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Національна доктрина розвитку освіти (витяг). Затв. Указом Президента України № 347/2002 від 17.04.2002 // Управління освітою. – 2005. – № 15-16. – С. 25-46.
2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки // Вища школа. – 2013. – № 2. – С. 86-106.
3. Основи теорії гендеру : навч. посіб. – К. : К.І.С., 2004. – 536 с.

ЕЛЕНА ИЛЬЧЕНКО

СОВРЕМЕННОЕ ПОЛОЖЕНИЕ БЛАГОТВОРИТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЖЕНЩИН В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СФЕРЕ В КОНТЕКСТЕ ВЫПОЛНЕНИЯ ЗАДАНИЙ НАЦИОНАЛЬНОЙ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ ОБРАЗОВАНИЯ НА 2012-2021 ГОДА

Обоснована и проанализирована системно-структурная организация благотворительности женщин XXI века в контексте выполнения заданий «Национальной стра-

теги развития образование на Украине на 2012-2021 года». Сформулирована цель, задания, принципы, основные виды и формы организации благотворительности женщин в образовательной сфере. Сделан вывод о том, что в современных условиях вхождения Украины в мировое образовательное пространство благотворительность как общественная, социально-экономическая и профессионально организованная функция должна стать важным средством развития национального образования.

Ключевые слова: *благотворительная деятельность женщин в образовании, системно-структурная организация женской благотворительности, сфера образования, «Национальная стратегия развития образование на Украине на 2012-2021 года».*

OLENA ILCHENKO

MODERN STATE OF THE WOMEN'S CHARITABLE ACTIVITIES IN EDUCATION IN CONTEXT OF EXECUTION OF THE NATIONAL STRATEGY TASKS FOR THE DEVELOPMENT OF EDUCATION IN UKRAINE (2012-2021)

The system-structural organization of the women's charitable activity of the XXIst century is justified and analyzed in context of tasks performance of the "National Strategy for the Development of Education in Ukraine 2012-2021". The purpose, objectives, principles, types and forms of women's charity organization in educational sector are found out.

As noted in the National strategy for the development of education in Ukraine from 2012 to 2021 years, "... the education system should be adequately formed the modern integration and the globalization processes, the requirements of the transition to post-industrial civilization, which should ensure the sustainable movement and the development of Ukraine in the first half of the XXIst century, the integration of the national education system in the European and world educational space".

Effective implementation of these and other modernization directions of the educational content require capital investments, from the side of both state and non-state structures, in fact on a background positive social changes (democratization, humanizing, European integration of the society) are perceptible: a) the critical state of the economic-financial, material-technical, educational-methodological and information support of the educational institutions; b) the lack of society's motivation and the business community for investing in the education sector; c) the low level of salaries for the employees of the education and science; d) the low social status of teachers; e) the presence of the corruption's facts in the education system, inefficient and unreasonable use of financial and material resources, the illegal "squandering" of buildings and premises of the educational institutions, etc. From these and other reasons, the current level of the development of education in Ukraine does not allow carrying out the "function main resource of the socio-economic development of the country and welfare of citizens" fully; respectively the prestige of education in society remains low.

Studying the articles from the Ukrainian Law "The Charity and the Charitable Organizations", researches of strategic work directions of the well-known charitable organizations and funds, analysis of programs and projects in the educational sphere gave the opportunity to highlight the dominant species and forms of women's charitable activity in the educational sector of Ukraine in the XXIst century.

Thus, despite of the prognostic and projective potential of the women's charity, we believe in the modern Ukraine's entry into the world educational space, because the charity as a social, civic, economic and professionally organized function (along with the government support programs) should be an important means of the broadening and the development of national education.

Keywords: *women's charitable activity in education, system-structural organization of women's charitable activity, educational sector, "National Strategy for Development of Education in Ukraine 2012-2021".*

Одержано 16.03.2014, рекомендовано до друку 12.04.2014.